

Члан 3.

Забрањује се одјављивање пребивалишта са територије Републике Српске ради пријављивања пребивалишта у новом месту настањења ван територије Републике.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02-618/95
14. јуна 1995. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишић, с.р.

149

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ПРИМЕНИ ЗАКОНА О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ ЗА ВРЕМЕ НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ ИЛИ РАТНОГ СТАЊА**

Проглашавам Закон о изменама Закона о примени Закона о општем управном поступку за време непосредне ратне опасности или ратног стања, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 14. јуна 1995. године.

Број: 01-1156/95
19. јуна 1995. године

Председник,
Републике Српске,
Др Радован Каракић, с.р.

ЗАКОН**О ИЗМЕНАМА ЗАКОНА О ПРИМЕНИ ЗАКОНА О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ ЗА ВРЕМЕ НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ ИЛИ РАТНОГ СТАЊА****Члан 1.**

У Закону о примени Закона о општем управном поступку за време непосредне ратне опасности или ратног стања ("Службени гласник Републике Српске", број 1/94. - посебно издање), члан 6. мења се и гласи:

"Чињенице и околности које су значајне за доношење решења орган који води поступак утврђује, по правилу, у скраћеном поступку.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, чињенице и околности које су значајне за доношење решења могу се утврдити и у посебном испитном поступку, ако то услови дозвољавају и ако је то, с обзиром на природу односно управне стваре, неопходно".

Члан 2.

Члан 11. брише се.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02-601/95
14. јуна 1995. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишић, с.р.

150

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ДОПУНАМА ЗАКОНА О РАДНИМ ОДНОСИМА ЗА ВРЕМЕ НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ ИЛИ РАТНОГ СТАЊА**

Проглашавам Закона о допунама Закона о радним односима за време непосредне ратне опасности или ратног

стања, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 14. јуна 1995. године.

Број: 01-1157/95
19. јуна 1995. године

Председник
Републике Српске,
Др Радован Каракић, с.р.

**ЗАКОН
О ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИМЕНИ ЗАКОНА О РАДНИМ ОДНОСИМА ЗА ВРЕМЕ НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ ИЛИ РАТНОГ СТАЊА****Члан 1.**

У члану 7. после става 3. Закона о примени Закона о радним односима за време непосредне ратне опасности или ратног стања ("Службени гласник Републике Српске", број 1/94 - посебно издање), додаје се став 4. који гласи:

"Обveznik radne obaveze - жена породиља има право на породиљско одсуство, у складу са чл. 26. до 30. Закона о радним односима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 25/93 и 1/94)".

Члан 2.

После члана 10. додају се чланови 10а, 10б и 10в, који гласе:

Члан 10а.

Чланови 31, 32, 33, 35, 65, 66, 67. и 68. Закона о радним односима и даље се примењују.

Члан 10б.

Одребе овог закона примениће се и на раднике - обвезнике радне обавезе у државним органима, ако законом није другачије одређено.

Члан 10в.

Поред дисциплинске и материјалне одговорности, у складу са чл. 36. до 52. Закона о радним односима, обавезник радне обавезе који не извршива своју радну обавезу, или који се не одазове на радну обавезу, или који без сагласности надлежног органа прекине радну обавезу, казниће се казном затвора у трајању од три месеца до једне године".

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", а примениће се од 29. новембра 1994. године.

Број: 02-602/95
14. јуна 1995. године

Председник
Народне скупштине,
Мр Момчило Крајишић, с.р.

151

На основу члана 80. тачка 4. Устава Републике Српске доносим

**УКАЗ
О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О РУДАРСТВУ**

Проглашавам Закон о рударству, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на седници одржаној 14. јуна 1995. године

Број: 01-1158/95
19. јуна 1995. године

Председник
Републике Српске,
Др Радован Каракић, с.р.

**ЗАКОН
О РУДАРСТВУ****I - ОСНОВНЕ ОДРЕДЕБЕ****Члан 1.**

Овим законом уређују се услови и начин експлоатације рудног блага у земљи и на њеној површини, на морском,

речном или језерском дну или испод њега, као и изградња, коришћење и одржавање рударских објеката.

Одредбе овог закона не односе се на експлоатацију песка, шљунка и камена из корита водотока, спрудова напуштенх корита и с обала природних водотока, природних и вештачких акумулација и на подручјима угроженим од ерозије.

Члан 2.

Рудно благо у земљи и на њеној површини у државној је својини и на њему се може стечи право коришћења под условима и на начин утврђен законом.

За коришћење рудног блага плаћа се накнада у складу са законом.

Рудним благом, у смислу овог закона, сматрају се све органске и неорганске минералне сировине у чврстом, растреситом, пластичном, течном и гасовитом стању или у природним растопинама, које се налазе у примарном лежишту, у кавосима, рударским ископинама и одлагалиштима и техногене сировине (у даљем тексту: минералне сировине).

Члан 3.

Минералним сировинама, у смислу овог закона, сматрају се:

- 1) све врсте угља и уљних шкриљаца;
- 2) угљоводоници у течном и гасовитом стању (нафта и гас) и остали природни гасови;
- 3) радиоактивне минералне сировине;
- 4) металничне минералне сировине и њихова употребљивају јединиња;
- 5) неметаличне минералне сировине и сировине за добијање грађевинског материјала;
- 6) све врсте соли и солних вода;
- 7) подземне воде: минералне, термоминералне, термалне и гасови који се са њима јављају (у даљем тексту: подземне воде).

Члан 4.

Експлоатацијом минералних сировина, у смислу овог закона, сматра се извођење радова на отварању, припреми, разради и откопавању лежишта минералних сировина и извођење других рударских радова, као и изградња свих објаката у земљи и на њеној површини који се сматрају рударским објектима.

Експлоатацијом минералних сировина сматра се и извођење радова на припреми, обогаћивању и оплемењивању минералних сировина, а у експлоатацији нафте и земних гасова и радови на сепарацији нафте и гаса, припреми нафте и гаса на експлоатационом пољу за транспорт и ускладиштење, издвајање природних течних гасова (етан, пропан, бутан и природни газолин) у дегазолажама и сличним постројењима, као и транспорт ових сировина сабирним нафтводима и гасоводима на експлоатационом пољу.

Члан 5.

Припремом и обогаћивањем минералних сировина, у смислу овог закона, сматра се: одабирање, класирање по крупноћи, дробљење, мљевење, микронизација, одвајање корисног материјала од јаловог материјала, а код службених минерала и одвајање поједињих минералних састојака у циљу концентрације поједињих корисних минерала путем механизованих поступака, при чему се не мења њихов хемијски састав, лужење растворљивих корисних минералних сировина и ископина и даље припремање раствора у циљу концентрације минерала (таложење, упаривање), подземна и површинска гасификација лежишта, бактериолошки и други биолошки поступци.

Члан 6.

Оплемењивањем минералних сировина, у смислу овог закона, сматрају се сви термички и хемијски поступци ради побољшања особина и вредности минералних сировина при чему се битно не мења њихов хемијски састав.

Оплемењивањем у смислу претходног става сматра се нарочито:

- 1) сушење, брикетирање и палетизирање;
- 2) цијанизација злата и сребра, амалгамација злата и цементација бакра;
- 3) пржење и агломерација металних минералних сировина;
- 4) пржење и синтеровање неметалних минералних сировина;
- 5) швеловање (полукоксовање) угља.

Члан 7.

Рударским радовима, у смислу овог закона, сматрају се израда бушотина и израда свих хоризонталних, косих и вертикалних јамских просторија, реконструкција рударских објеката, постројења и уређаја, радови на отварању, разради и експлоатацији лежишта, радови који се изводе на основу рударских пројеката и других пројеката који су саставни део рударских пројеката, радови који се обављају у циљу истраживања минералних сировина, радни поступци при монтажи, техничкој заштити, одржавању, поправкама, преправкама и техничкој контроли и радови који се изводе ради заштите животне средине и рационалног коришћења рудног блага и енергије.

Члан 8.

Рударским објектима, постројењима, уређајима, опремом, другим средствима рада и инсталацијама (у даљем тексту: рударски објекти), у смислу овог закона, сматрају се:

- 1) објекти, постројења и уређаји у саставу рудника који су непосредно везани са технолошки процес истраживања, експлоатације, припреме, обогаћивања и оплемењивања минералних сировина и одлагање јаловине, шљаке, пепела и минералних сировина на депонијама за хомогенизацију;
- 2) машине и уређаји намењени свим фазама технолошких процеса подземне и површинске експлоатације минералних сировина;
- 3) објекти за заштиту рудника од подземних и површинских вода;
- 4) објекти, постројења и уређаји на нафтним и гасним пољима који су непосредно везани за технолошки процес истраживања, експлоатације и транспорта нафте, гаса и подземних вода;
- 5) објекти за подземно складиштење природног гаса;
- 6) објекти, постројења и уређаји, који чине целину са електричном мрежом рудника;
- 7) главни магацини експлозива и експлозивних средстава;
- 8) објекти, постројења и уређаји за експлоатацију подземних вода или других минералних сировина цевним системом;
- 9) индустријски колосеци, висеће жичаре, путеви и моторна возила за превоз минералне сировине у лежишту и од лежишта до објекта за обогаћивање, оплемењивање и одлагалишта уколико се превоз не врши јавном саобраћајницом, као и радионице рудника које служе за ремонт и одржавање опреме у технолошком процесу истраживања и експлоатације минералних сировина, које се налазе у кругу рударске организације;

10) лампаре, гардеробе са купатилима, просторије станица за спасавање и просторије за смештај и одржавање самоспасиоца, станица и инструментата за контролу гасова, паре и прашине и микроклиме.

Рударским објектима, постројењима и уређајима не сматрају се објекти друштвеног стандарда, управне зграде, као и складишни објекти на површини, моторна возила за превоз радника и материјала, железничке пруге, висеће жичаре и моторна возила за превоз и отпрему минералних сировина изван круга рударске организације.

Члан 9.

Експлоатација минералних сировина и изградња, коришћење и одржавање рударских објеката, врши се на

начин којим се обезбеђује оптимално техно-економско исконошавање лежишта минералних сировина, безбедност људи, објекта и имовине; а у складу са савременим научним достигнућима, прописима, стандардима и техничким нормативима који се односе на ту врсту објекта и радова и прописима којима су утврђени услови у погледу заштите на раду, заштите од пожара и експлозије и заштите животне средине.

Члан 10.

Предузеће, односно страно правно лице (у даљем тексту: предузеће) које врши експлоатацију минералних сировина дужно је да истовремено са експлоатацијом врши и истраживања ради обављања минералних сировина у свом експлоатационом простору, а на основу расположивих средстава из фонда за геолошка истраживања.

Члан 11.

На подручју које представља заштићени простор природе, целину од културно-историјског и градитељског значаја, туристичко рекреативне целине, изворишта од посебног значаја која служе за регионално снабдевање водом и други заштићени простор, експлоатација минералних сировина може се одобрити када је то у општем интересу, уз претходну сагласност органа надлежног за издавање услова за уређење простора.

Члан 12.

Надзор над применом одредаба овог закона, других прописа, стандарда, техничких норматива и норми квалитета који се односе на експлоатацију минералних сировина, као и над применом мера заштите на раду и заштите од пожара и експлозије при експлоатацији минералних сировина врши министарство надлежно за послове рударства (у даљем тексту: министарство).

II - ЕКСПЛОАТАЦИЈА МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА

1. Заједничке одредбе

Члан 13.

Експлоатацију минералних сировина може вршити предузеће које је уписано у судски регистар за обављање те делатности и које за обављање послова техничког руководења, надзора и других стручних послова има запослене раднике који испуњавају прописане услове у погледу врсте и степена школске спреме, радног искуства и овлашћења за обављање тих послова. Решење о испуњењу услова из овог става доноси надлежно министарство.

Експлоатацију минералних сировина могу вршити и страна правна лица под условима и на начин утврђен законом.

Члан 14.

Експлоатацију минералних сировина предузећа врше се на основу дозволе за коришћење и решења о давању експлоатационог права која се дају у складу са овим законом и осталим законима којима се регулише пословљање предузећа из ове области (Закон о концесијама, Закон о улагању страног капитала и остали закони).

Члан 15.

Грађанину се може одобрити испирање племенитих метала и других минерала из речних наноса под условом да све испране количине метала месечно понуди Народној банци Републике Српске по тржишним ценама.

Одобрење из става 1. овог члана издаје Министарство.

Члан 16.

Власници, односно корисници земљишта могу на земљишту чији су власници, односно корисници, вршити експлоатацију сировина за добијање грађевинског

материјала за сопствене потребе у количини до 100 m³, без одобрења министарства, за једнократно коришћење.

2. Експлоатационо право

Члан 17.

Захтев за добијање дозволе за коришћење за експлоатацију минералних сировина садржи и податке за добијање експлоатационог права утврђене овим законом.

Члан 18.

Предузеће, које добије експлоатационо право дужно је да експлоатацију минералних сировина врши у свему по одредбама овог закона.

Члан 19.

Уз захтев за издавање решења о давању експлоатационог права подноси се:

1) ситуациона карта у размери до 1:25.000 са уцртаним границама експлоатационог поља, јавним саобраћајницама и другим објектима који се на том пољу налазе и назначењем врсте минералне сировине које се намеравају експлоатисати и општине на чијој се територији налази експлоатационо поље;

2) потврда о ревидованим билансним резервама минералних сировина која се издају према Закону о геолошким истраживањима;

3) програм о корисности експлоатације лежишта минералних сировина са приказом начина експлоатације и подацима о метанобилансности, запрашености и заводњености, оплемењивању, употреби, пласману, мерама заштите и санације животне средине као и подацима о потребним средствима организације рада и стручним кадровима;

4) програм рекултивације деградираног земљишта;

5) писмено обавештење органа надлежног за послове урбанизма у погледу усаглашености експлоатације минералних сировина са одговарајућим просторним, односно урбанистичким плановима;

6) сагласност министарства надлежног за послове польопривреде када се експлоатација врши на польопривредном земљишту;

7) сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине;

8) сагласност министарства надлежног за послове водопривреде, када се експлатација врши на подручју које може имати утицаја на водни режим.

Министарство може прописати да се уз захтев за експлоатацију појединих врста минералних сировина дају и други подаци.

Члан 20.

Пре давања решења о давању експлоатационог права врши се, по правилу, увиђај на лицу места.

О увиђају на лицу места обавестиће се надлежни орган општине, заинтересована рударска и друга предузећа и органи, најкасније на 10 дана пре одржавања увиђаја.

Надлежни орган општине ће на уобичајен начин објавити вршење увиђаја.

Члан 21.

У записник о увиђају уносе се и приговори, захтеви, односно предлози заинтересованих рударских и других предузећа, органа и грађана, а нарочито у погледу локације експлоатационог поља, с обзиром на просторни план, односно урбанистички план или урбанистички ред.

Заинтересована предузећа, органи и грађани могу своје приговоре, захтеве, односно предлоге доставити министарству и након извршеног увиђаја све до давања одобрења.

О стављеним приговорима, захтевима, односно предлозима одлучује се решењем о давању експлоатационог права.

Члан 22.

Решењем о давању експлоатационог права одређује се:

- 1) врста минералне сировине која се намерава експлоатисати;
- 2) положај и тачне границе експлоатационог поља;
- 3) рок у коме се морају завршити припремни радови и почети са експлоатацијом.

Члан 23.

Решење о давању експлоатационог права престаје да важи:

- 1) ако се са експлоатацијом минералних сировина не отпочне у року из члана 22. тачка 3. овог закона;
- 2) ако се експлоатацијом угрожава живот и здравље радника и других грађана или имовине, а друге мере предвиђене овим законом и другим законима и прописима нису довољне да се то реши;
- 3) престанком рада предузећа;
- 4) кад је исцрпљена минерална сировина на подручју експлоатационог поља;
- 5) кад предузеће одустане од издатог решења о давању експлоатационог права;
- 6) ако надлежни орган установи да се не врши рекултивација земљишта у току експлоатације по одобреном пројекту;
- 7) кад покренути поступак одузимања дате дозволе за коришћење постане правоснажан.

Члан 24.

Ако су захтев за издавање решења о давању експлоатационог права поднела два или више предузећа приоритет у добијању експлоатационог права има под једнаким условима предузеће које је вршило истраживање на простору на коме ће се обављати експлоатација.

Ако експлоатационо право добије предузеће, које није вршило истраживање, дужно је да предузећу које је обавило истраживање минералних сировина надокнади све трошкове у вези са извршеним истражним радовима, за простор на који добије дозволу за коришћење.

Члан 25.

Предузеће, коме је дато експлоатационо право за одређене минералне сировине може на истом експлоатационом пољу вршити и експлоатацију других минералних сировина које нису обухваћене датим експлоатационим правом, по претходно прибављеном решењу о давању експлоатационог права и за те минералне сировине.

Ако решењем из става 1. овог члана нису обухваћене све врсте минералних сировина које се налазе на одређеном експлоатационом пољу, за необухваћене минералне сировине може се дати експлоатационо право другом предузећу под условом да се том експлоатацијом не омета и не угрожава рад предузећа које већ врши експлоатацију на истом експлоатационом пољу.

Члан 26.

На експлоатационом пољу у коме се врши подземна експлоатација, може се другом предузећу дати експлоатационо право за површинску експлоатацију минералних сировина само ако су у питању друге минералне сировине и ако са овом експлоатацијом не омета и не угрожава рад предузећа које већ врши експлоатацију на истом експлоатационом пољу.

Решење о давању експлоатационог права доставља се и надлежном органу општине на чијој се територији налази експлоатационо поље.

Члан 27.

Уз захтев за издавање одређења за испирање племенитих метала и других минерала из речних наноса које врше грађани, наводи се река или поток са притокама чији се наноси желе испирати.

Одобрење за испирање племенитих метала и других минерала садржи:

- 1) назив реке или потока са притокама чији ће се наноси испирати;
- 2) време за које се издаје одобрење;
- 3) време почетка испирања племенитих метала.

Члан 28.

Министарство је дужно да извести Народну банку Републике Српске о сваком издатом одобрењу из члана 27. став 2. овог закона.

Ако министарство утврди да се грађанин коме је издато одобрење не бави испирањем племенитих метала дуже од шест месеци, или да добијене количине ових метала није понудио у одређеном року Народној банци Републике Српске, укинуће издато одобрење и о томе ће обавесити Народну банку Републике Српске.

Министар ће посебним прописом донети правилник о испирању племенитих метала и других минерала из речних наноса.

3. Експлоатационо поље**Члан 29.**

Експлоатација минералних сировина врши се на експлоатационом пољу.

Експлоатационо поље обухвата истражни простор у коме су озверене биланске резерве минералних сировина, као и простор предвиђен за одлагање и за изградњу објеката прераде, одржавања, водозахвата и других објеката, а ограничено је одговарајућим линијама на површини или природним границама и простире се неогранчено у дубину земље.

Ако постоје услови за отварање више рударских објеката на једном експлоатационом пољу, може се решењем о давању експлоатационог права експлоатационо поље ограничiti само на један део лежишта минералне сировине.

Члан 30.

Преко експлоатационог поља могу се изграђивати јавни путеви, железничке пруге, канали и друге саобраћајнице, као и електрични водови високог напона са одређеним заштитним стубовима, по претходно прибављеној сагласности министарства.

Пре издавања акта о условима за уређење простора за изградњу објеката из става 1. овог члана, прибавља се мишљење предузећа, које врши експлоатацију о најповољнијем правцу и положају ових објеката на експлоатационом пољу.

Предузеће које врши експлоатацију има право на накнаду стварне штете проузроковане изградњом објеката из става 1. овог члана.

Изградња осталих објеката на експлоатационом пољу може се вршити само уз претходну сагласност предузећа које врши експлоатацију на том експлоатационом пољу.

4. Извођење рударских радова**1. Техничка документација за извођење рударских радова****Члан 31.**

Рударски радови се изводе у складу са техничком документацијом за извођење рударских радова, која садржи дугорочни програм експлоатације минералних сировина, годишње планове извођења радова и рударске пројекте.

Техничка документација из става 1. овог члана израђује се на основу резултата истражних радова, анализа, елабората и друге документације којима се разрађују и анализирају технички, технолошки и економски услови извођења радова, услови заштите од пожара, услови заштите животне средине, услови заштите воде и заштите на раду и други услови од утицаја на оцену техничко-технолошке и економске оправданости експлоатације и извођења рударских радова.

Члан 32.

На основу података о утврђеним количинама и квалитету минералних сировина и услова експлоатације, предузеће је дужно да изради дугорочни програм експлоатације лежишта за период од најмање десет дана, или мање, зависно од века трајња експлоатације лежишта и годишње планове извођења рударских радова.

Најрт годишњих планова из става 1. овог члана предузеће доноси најкасније до 31. децембра текуће године за наредну годину. Годишње планове са графичком и осатом комплетном документацијом предузеће је дужно доставити на увид министарству до 31. марта текуће године.

Члан 33.

Рударски пројекти су: главни рударски пројекат, допунски рударски пројекат и упрошћени рударски пројекат.

Главни рударски пројекат израђује се за изградњу нових подземних и површинских рударских објекта ради експлоатације лежишта минералних сировина, као и за отварање нових рудних лежишта у постојећим рудницама.

Пројекат из претходног става израђује се на основу билансних резерви минералних сировина А, Б и Ц1 категорије, садржаних на простору захваћеном пројектом.

Удео билансних резерви категорије А и Б мора бити најмање 60%.

Од укупно утврђених билансних резерви Ц1 категорије, као подлога за пројектовање може се узети највише 50%, под условом да се континуирано настављају на резреве Б категорије или кад њихов просторни положај омогућава откопавање истим захватом отварања.

Допунски рударски пројекат израђује се за: извођење рударских радова у постојећим рудницима на истраживању, отварању и експлоатацији нових хоризоната, етажа, ревира; откопна поља или делова слоја и рудних тела; израду нових рударских извозних и ветрених окана, система и израду истражних окана; изградњу јамских магацина експлозива и нову или битну измену постојеће откопне методе; изградњу и већу реконструкцију рударских објекта, за објекте који нису обухватали главним пројектом; објекте трајног обуставе радова, санирање већих клизишта и друге веће санације.

Упрошћени рударски пројекат израђује се у циљу разраде појединачних делова главног, односно допунског рударског пројекта које због прилагођавања условима лежишта у току извођења рударских радова није било могуће обухватити главним, односно допунским рударским пројектом, за мање реконструкције на постојећим објектима, а које битно не мењају концепцију главног, односно допунског рударског пројекта, за површинску и подземну експлоатацију мањих лежишта каустобиолита, металничких и неметалничких минералних сировина која неће трајати дуже од једне године, као и за извођење рударских истражних радова који се изводе на основу пројекта геолошких истраживања.

Члан 34.

Садржина рударских пројекта, дугорочног програма и годишњих планова, ближе се уређује прописом који доноси министар.

Члан 35.

Рударске пројекте из члана 3. овог закона може израђивати предузеће, односно друго правно лице, које је уписано у судски регистар за израду рударских пројекта и које је сваку врсту пројекта који израђује има запослене раднике који у погледу врсте и степена школске спреме, радног искуства и овлашћења за пројектовање испуњавају прописане услове. Решење о испуњењу услова из овог члана доноси надлежно министарство.

Предузеће, односно друго правно лице, из става 1. овог члана дужно је да се при изради пројекта придржава у свему прописаних мера заштите на раду, заштите животне средине, стандарда и техничких норматива за рударске радове и да користи поуздане податке о утврђеним количинама и квалитету минералних сировина, те примени

рационалну методу експлоатације лежишта користећи савремена достигнућа науке и технике.

Рударски пројекат може израђивати дипломирани инжењер одговарајуће струке, који је положио стручни испит и има најмање пет година радног искуства у струци, од чега најмање три године у рударском предузећу на пословима оне врсте у технолошком процесу за који се израђује пројекат (рударски, електроенергетски, машински, нафтни и грађевински), а који је у радном односу на неодређено време у предузећу, које израђује пројекат.

Изузетно од претходног става, израду рударског пројекта за рударске објекте на површини, и то: гардеробе са купатилом, станице за спасавање, диспетчарске центре, регулације водотока, соноводе, индустријске колосеке, жичаре, путеве, радионице, складишта, резервоаре, главне трафо-станице, далеководе, систем веза и за специфичне радове на санацији рударских објекта, могу израђивати и лица која испуњавају услове за пројектовање, односно израду инвестиционо-техничке документације по другим прописима.

Рударске пројекте као и њихове саставне делове морају потписати и лица која су као одговорни пројектанти руководили њиховом израдом.

За сва техничка решења и квалитет пројекта одговорни су предузеће, односно друго правно лице, у коме је пројекат израђен и пројектант који га је урадио.

Члан 36.

У изради главног и допунског рударског пројекта не може учествовати:

- радник који је у радном односу: са радницима у органу који издаје одобрение за извођење радова по пројекту; предузећу, односно другом правном лицу које према посебним прописима издаје потврду да је техничка документација израђена према датим условима (водопривредни, санитарни, саобраћајни, енергетски, геолошки и сл.);

- радник који врши надзор над применом одредаба овог закона.

Члан 37.

Рударски пројекти подлежу ревизији.

Рударски пројекти уређени у иностранству нострификују се и подлежу ревизији у складу са овим законом.

Ревизија из става 1. овог члана обухвата контролу у погледу примене мера и норматива заштите на раду, заштите животне средине, сигурности објекта и људи, подземних, површинских и суседних објекта, као и контролу у погледу примене савремених достигнућа и метода рударске науке и технике и усклађености са техничким прописима, нормативима и стандардима.

Ревизијом рударских пројеката урађених у иностранству проверава се да ли су примене прописи, мере и услови који одговарају нашим прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета одређених за извођење радова, који су предмет рударског пројекта и усклађеност мера и мерних јединица и других показатеља који се примењују код израде рударских пројеката.

Ревизију пројекта из става 1. овог члана може вршити предузеће, односно друго правно лице, ако испуњава услове прописане овим законом за израду рударских пројеката.

Члан 38.

Ревизију рударског пројекта не могу вршити, односно у вршењу ревизије не могу учествовати:

- предузеће, односно друго правно лице, које је израдило тај пројекат;

- лице запослено у предузећу или другом правном лицу, које је урадило рударски пројекат или је учествовало у његовој изради;

- лице запослено у министарству.

Члан 39.

Предузеће, односно друго правно лице, које је извршило ревизију рударског пројекта дужно је да сачини извештај о извршеној ревизији рударског пројекта и да на том пројекту потврди да је пројекат урађен у складу са прописаним условима (извештај о ревизији). Овом извештајем потврђује се

утиче на режим вода или нарушавања животна средина и јавно водопривредно предузеће, односно министарство надлежно за послове заштите животне средине.

Предузеће које врши експлоатацију природног гаса и подземних вода дужно је да у року из става 1. овог члана

Уз ревидован пројекат предузеће, односно друго правно лице из става 1. овог члана прилаже и доказе да ревидент рударског пројекта испуњавају услове из члана 35. овог закона, као и извештај ревидента о извршеној ревизији.

За квалитет ревизије пројекта одговорни су: предузеће, односно друго правно лице, у коме је вршена ревизија и ревидент који га је ревидовао.

2. Одобрење за извођење рударских радова**Члан 40.**

Извођењу рударских радова по главном и допунском рударском пројекту може се приступити када се прибави одобрење за извођење рударских радова, које издаје министарство.

Одобрењем из става 1. овог члана, утврђује се и обавеза рекултивације земљишта, у свему према пројекту.

Члан 41.

Уз захтев за издавање одобрења за извођење рударских радова по главном и допунском рударском пројекту доставља се:

1) рударски пројекат у три примерка са ревизионом клаузулом предузећа, односно другог правног лица, које је извршило ревизију да је пројекат уређен у складу са прописаним условима и извештајем о извршеној ревизији, те стручним мишљењем службе заштите на раду рударског предузећа на пројекат;

2) уговор о дозволи за коришћење, односно решење о давању експлоатационог права;

3) потврду о овереним билансним резервама издату у складу са Законом и прописима о геолошким истраживањима;

4) доказ о праву коришћења или праву службености на земљишту које је одређено за експлоатацију минералних сировина за површине обухваћене пројектом;

5) урбанистичка сагласност и акт о условима за уређење простора који издаје орган надлежан за послове урбанизма;

6) сагласност органа надлежног за послове заштите животне средине о усклађености пројекта са условима за заштиту и унапређење животне средине;

7) доказ о плаћеној накнади за промену намене коришћења пољопривредног земљишта;

8) пројекат о рекултивацији земљишта урађен у складу са прописима;

9) водопривредна сагласност на пројекте.

Ако су за извођење радова из става 1. овог члана посебним законом прописани и други услови, уз захтев се подносе и докази о испуњености тих услова.

Члан 42.

Одобрење за извођење радова по упрошћеном рударском пројекту даје орган или лице рударског предузећа одређен актом предузећа за чије потребе је урађен рударски пројекат на начин прописан чланом 40. став 2. и 41. овог закона.

Члан 43.

Предузеће је дужно да о почетку извођења радова извести надлежни орган министарства и надлежни орган општине на чијој територији ће изводити радове, најкасније 15 дана пре почетка извођења радова, а за радове којима се

тантан и органа који је дао одобрење за извођење радова по рударском пројекту.

За нужна одступања из претходног става, рударско предузеће дужно је уз тражење сагласности доставити мишљење службе заштите на раду рударског предузеће о томе да предложене одступања не утичу на пројектом предвиђене мере заштите, као и ревизиону клаузулу са ревизионим извештајем.

3. Одобрење за употребу рударских објеката**Члан 45.**

Рударски објекти или њихови делови који представљају техничко-технолошку целину и као такви се могу самостално користити, а који су изграђени на основу одобрених рударских пројекта, смеју се користити тек када се прибави одобрење за употребу (у даљем тексту: употребна дозвола).

Употребну дозволу, на захтев инвеститора, односно извођача радова, за рударске објекте изграђене на основу главног и допунског рударског пројекта издаје министарство, а на основу упрошћеног рударског пројекта издаје орган или лице рударског предузећа, одређен актом, за чије потребе је изграђен објекат, у року осам дана од дана пријема извештаја комисије за технички преглед да је објекат за употребу.

Ако је за издавање употребне дозволе рударског објекта посебним законом прописана обавеза претходног прибављања сагласности или дозволе других органа или институција уз захтев из става 2. овог члана подноси се и та сагласност односно дозвола.

Члан 46.

Употребна дозвола може се издати ако се утврди:

1) да је рударски објекат или његов део изграђен у складу са рударским пројектом на основу кога је издато одобрење за извођење рударских радова и у складу са техничким прописима, нормативима и стандардима чија је примена обавезна при изградњи рударских објеката;

2) да су испуњени прописани услови у погледу мера заштите на раду, заштите вода, заштите од пожара, заштите животне средине и други прописани услови за изградњу те врсте објеката.

Члан 47.

Испуњеност услова из члана 46. овог закона утврђује се техничким прегледом објекта.

Технички преглед рударског објекта обухвата, према природи рударског објекта, технички преглед рударских, грађевинских, геолошких, машинских, електричних и заштиту животне средине објеката.

Технички преглед има се обавити у року 60 дана од дана пријема захтева инвеститора, односно извођача радова.

Изузетно од одредбе из става 2. овог члана технички преглед рударског објекта у подземним откопним пољима којима се врши добивање минералних сировина у појасевима или етажама на површинским коповима, врши се само за први појас или етажу уколико се технологија рада не мења.

Технички преглед типских постројења и уређаја врши се само при њиховом првом увођењу у рад уколико нису вршене преправке и веће поправке.

Члан 48.

Технички преглед рударског објекта или његовог дела могу вршити предузећа или друга правна лица, путем комисије чија лица испуњавају услове из члана 35, став 1, став 3, и став 4, овог закона. Решење о испуњењу услова из овог става доноси надлежно министарство. Против решења из овог става не може се изјавити жалба.

Комисију за технички преглед рударског објекта или његовог дела изграђеног по главном и допунском рударском пројекту образује министарство, а који су изграђени по упрошћеном рударском пројекту образује орган или лице рударског предузећа, одређен актом, за чије потребе је изграђен објекат.

Технички преглед и образовање комисија из претходног става врши се према одредбама овог закона, Закона о просторном уређењу и осталим законима и прописима.

Технички преглед не могу вршити, односно у вршењу прегледа не могу учествовати предузећа, друга правна лица и лица која су вршила израду и реализацију пројекта, извођење радова, испоручиоца опреме и инвеститора.

Трошкове техничког прегледа сноси подносилац захтева.

Члан 49.

Ако се ради утврђивања подобности рударског објекта за употребу мора вршити претходна провера инсталација, уређаја, опреме и постројења, стабилности или безбедности објекта, као и друга испитивања или када је то предвиђено рударским пројектом, може се одобрити пуштање тог објекта у пробни рад.

Комисија која врши технички преглед предлаже министарству, односно органу или лицу рударског предузећа, које је образовало, да решењем одобри пуштање објекта у пробни рад, под условом да је та комисија утврдила да су испуњени услови за пуштање објекта у пробни рад.

Решењем из става 2. овог члана утврђује се почетак и трајање пробног рада, с тим што трајање пробног рада не може трајати дуже од шест месеци.

Решење о пуштању објекта у пробни рад доставља се у рударској инспекцији.

Члан 50.

Предузеће не може ставити у пробни рад или у употребу објекте, просторе, средства за рад, уређаје и опрему и средства личне заштите пре него што утврди да одговарају прописима и стандардима донесеним на основу закона.

Предузеће је дужно обезбедити стално праћење исправности и периодичне прегледе и испитивања средстава за рад, уређаја и опреме и средстава личне заштите, физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у објектима и просторима.

Периодичне прегледе и испитивање средстава за рад, уређаја и опреме и средства личне заштите, физичких, хемијских и биолошких штетности и микроклиме у рударским објектима и просторима могу вршити предузећа, односно друга правна лица која испуњавају услове у погледу стручних радника и техничке опреме и ако су регистрована у суду за обављање те делатности.

Министар ће посебним прописом донети Правилник о испуњавању услова у погледу стручних радника и техничке опреме за обављање послова периодичних прегледа и испитивања.

Решење о испуњавању услова из овог члана доноси надлежно министарство.

Против решења из претходног става не може се изјавити жалба.

Прописима донесеним на основу закона одређују се средства за рад, уређаји и опрема и средства личне заштите, односно објекти и простори, који подлежу обавезним периодичним прегледима и испитивањима, као и рокови у којима се врше прегледи испитивања, ако то није предвиђено техничким прописима, нормативима и стандардима.

5. Остале одредбе о експлоатацији минералних сировина**Члан 51.**

Предузеће које врши експлоатацију минералних сировина, може користити за своје потребе воде које се отворе рударским радовима све до њиховог утока у сталне површинске воде, по прописима о водама и прописима о заштити животне средине.

Рударско предузеће одговорно је за штету која настани извођењем рударских радова и дужно је да је надокнади, осим ако се докаже да је штета настала услед непредвидивог догађаја (више сила), или кризицом оштећеног, или трећег лица.

Члан 52.

Ако се радови у јамама и површинским откопима и њиховим деловима или нафтним и гасним пољима морају привремено обуставити због непредвидених околности (превала гаса или воде, горски удар, јамски пожар, поремећаји на главним путевима за проветравање, пролажење, одводњавање и превоз, клизање терена, ерупција, промене режима вода и сл.) предузеће обавештава о разлозима обуставе радова рударску инспекцију одмах, в најкасније у року од 24 сата.

О привременој обустави радова, која је унапред планирана, предузеће је дужно да обавести рударску инспекцију најкасније 15 дана пре обуставе радова.

При планирању обуставе радова из става 2. овог члана која не трајати дуже од 30 дана предузеће је дужно да изврши потребно премеравање, допуну рударских планова и да сачини записник о разлозима обустављања радова са највећим опасностима које се могу изјавити приликом поновног отварања јаме или именог дела, односно пуштања нафног и гасног поља у поновну производњу.

За време привремене обуставе радова главни јамски простори и објекти на нафтним и гасним пољима морају се одржавати у таквом стању да се њима може пролазити без опасности.

Члан 53.

Ако из било ког разлога дође до потпуног и трајног обустављања експлоатације у појединим јамама или површинским откопима или у ревирима за експлоатацију нафте и гаса, предузеће је дужно да обавести министарство, најкасније 30 дана пре обуставе радова.

Обустава радова настала из тржишно-економских и других разлога, као и штете које могу настати том обуставом, те њихово отклањање или надокнада, дефинишу се дозволом за коришћење.

Након пријема обавештења из става 1. овог члана министарство образује комисију која на лицу места испитује разлоге за обустављање радова и последице те обуставе.

Ако комисија из става 3. овог члана утврди да до обуставе радова није дошло из разлога више сила или кризицом другога, а да су настале штете последице те обуставе, министарство ће покренути поступак за утврђивање одговорности за штету насталу том обуставом.

Члан 54.

У случају трајне обуставе радова, предузеће је дужно да предузме све мере заштите рударског објекта и земљишта на коме су се радови изводили и све заштите и санације животне средине ради обезбеђења живота и здравља људи и имовине, у свему према допунском рударском пројекту трајне обуставе радова.

Рударске планове и скице, мерне књиге и осталу документацију о стању рударских радова у време обуставе рада предузеће је дужно да преда на чување министарству.

Документација из става 2. овог члана доступна је сваком предузећу, које је заинтересовано за обнову радова на напуштеном експлоатационом пољу.

За обнову радова из става 3. овог члана, прибавља се одобрење за извођење радова у складу са одредбама овог закона.

Члан 55.

Предузеће које је стекло експлоатационо право дужно је да у току и по завршетку извођења радова на експлоатацији минералних сировина приведе земљиште на експлоатационом пољу првобитној или некој другој намени, у свему према одобреном пројекту рекултивације земљишта, односно да предузме мере заштите земљишта на коме су се изводили радови и мере заштите и санације животне средине и вода, ради обезбеђења живота и здравља људи и имовине.

Рок завршетка радова из претходног става одређује скупштина општине на чијем се подручју налази експлоатационо поље.

О мерама из овог члана извештава се министарство, министарство надлежно за послове пољопривреде, водопривреде и шумарства, министарство надлежно за послове заштите животне средине и надлежни општински орган управе.

Члан 56.

Ради обезбеђења материјалних и других услова за финансирање, планирање, програмирање, координирање и обезбеђивање континуитета привођења земљишта првобитној или некој другој намени, те праћење рекултивације земљишта током и по завршетку извођења радова на експлоатацији минералних сировина, општина на чијем се подручју налази експлоатационо поље оснива Фонд за рекултивацију земљишта.

Фонд за рекултивацију земљишта има својство правног лица.

Обезбеђење средстава за финансирање привођења земљишта првобитној или некој другој намени (рекултивација земљишта) врши се из укупног прихода предузеће, које је стекло експлоатационо право на експлоатацији минералних сировина, преко Фонда за рекултивацију земљишта.

Средства Фонда за рекултивацију земљишта користе се искључиво за привођење земљишта првобитној или некој другој намени и не могу се користити за трошкове пословања фонда или било које друге намене.

Трошкови текућег пословања фонда падају на терет буџета скупштине општине.

Висина средстава за финансирање рекултивације земљишта, месечна и укупна, одређују се одобреним пројектом рекултивације земљишта.

Почетак уплате ових средстава предузеће врши до 15-ог у месецу за претходни месец који је одређен као рок за почетак експлоатације у решењу о давању експлоатационог права, а даља уплата врши се на исти начин сваког месеца док се врши експлоатација минералних сировина.

Контролу уплате средстава из претходног става врши фонд путем Службе за платни промет.

Средства из става 3. овог члана уплаћују се на жирорачун Фонда за рекултивацију земљишта са назнаком "за рекултивацију земљишта".

Почетак и даљи ток рекултивације земљишта одређује се одобреним пројектом рекултивације земљишта. Фонд прикупљена средства враћа предузећу које приводи земљиште првобитној или некој другој намени у складу са динамиком извођења радова на рекултивацији одређеној одобреним пројектом рекултивације земљишта.

Ако предузеће не поступа у складу са ставом 1. члана 55. овог закона, фонд може радове на рекултивацији земљишта поверити другом предузећу на терет средстава фонда обезбеђених за рекултивацију земљишта у складу са ставом 6. овог члана и терет предузећа које је стекло експлоатационо право.

Уколико се отвори поступак ликвидације или стечаја предузећа, које врши експлоатацију минералних сировина, приоритетно се из ликвидационе или стечајне масе подмирују трошкови рекултивације земљишта.

Члан 57.

Рударска инспекција и надлежни општински орган управе провериће да ли су изведени радови на привођењу

земљишта првобитној или некој другој намени извршени сагласно одобреном пројекту рекултивације земљишта.

Ако радови из претходног става нису изведени према одобреном пројекту рекултивације земљишта, рударска инспекција одредиће рок у коме се ти радови имају довршити, односно ускладити.

Члан 58.

Након привођења земљишта првобитној или некој другој намени, према одобреном пројекту рекултивације земљишта, предузеће које је стекло експлоатационо право може земљиште из члана 55. овог закона без бакнаде предати на управљање и коришћење општини на чијем се подручју земљиште налази.

Општина је дужна преузети земљиште под условима из претходног става.

Члан 59.

Надзор над извршавањем радова из члана 5. овог закона врши министарство преко рударских инспектора.

Члан 60.

Рента је један вид накнаде за коришћење необновљивог рудног блага, а обезбеђује се из укупног прихода сваког предузећа које је стекло експлоатационо право на експлоатацију минералних сировина, и то:

1. 3,2 процента дела укупног прихода оствареног експлоатацијом каустобиолита - нафте, угља, битумена, гаса и руде желеza и мангана;

2. 3,5 процента дела укупног прихода оствареног експлоатацијом руде олова, цinka, бакра, антимона, боксита, осталих обојених, ретких и племенитих метала, бентонита и азбеста;

3. 3,2 процента дела укупног прихода оствареног експлоатацијом доломита, свих врста глине, песка, џлујнка, кречњака и других неметалничких минералних сировина;

4. 3,4 процента дела укупног прихода оствареног експлоатацијом украсног камена, барита, гипса, минералних термоминералних и термалних вода, свих врста соли и солних вода.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана представљају приход општине, на чијој територији се врши експлоатација минералних сировина, осим дела накнаде у висини од 30% који је приход Републике. Средства која се остваре по овом основу користе се искључиво наменски за развој заменских производних капацитета.

Уплату средстава из тач. 1, 2, 3. и 4. овог члана предузећа врши до 15-ог у месецу за претходни месец са коначним обрачуном по завршеном обрачунау.

Члан 61.

У предузећу које врши експлоатацију минералних сировина право на штрајк се остварује под условом да се у време одржавања штрајка обезбеди сигурност објеката, уређаја и инсталација, заштита живота и здравља људи.

Члан 62.

Ради обезбеђивања услова из члана 61. овог закона у предузећу које врши експлоатацију минералних сировина нарочито у јамама са метаном и опасном прашином у време штрајка обављају се послови којима се остварује: надзор, одводњавање, проветравање, одржавање проходности путева у објекту и одржавање уређаја.

Забрањено је организовање и спровођење штрајка у јамским просторијама или у другим објектима и просторима у којима постоји потенцијална опасност по живот и здравље људи.

Актом предузећа ближе се уређују послови из става 1. овог члана, чије је обављање неопходно за обезбеђивање услова из члана 61. овог закона.

Члан 63.

У случају повреде одредаба о штрајку утврђених овим законом и законом којим су прописани услови и начин остваривања права на штрајк, које могу имати за последицу

наступање непосредне опасности или изузетно тешке последице за живот и здравље људи или њихову безбедност и безбедност имовине или друге штетне неотклоњиве последице, оснивач предузећа, односно надлежно министарство предузима мере неопходне за спречавање наступања тих последица и то:

- увођење радне обавезе;
- ангажовање радника из других техничко-технолошких система и других радника - појединача;
- предузимање и других мера којима ће се остварити обезбеђивање услова из члана 61. овог закона.

6. Катастар експлоатационог поља

Члан 64.

Катастар експлоатационих поља води министарство.

У катастар експлоатационих поља уносе се сви подаци из решења о давању експлоатационог права на одређеном експлоатационом пољу, утврђено ограничење експлоатације, подаци о помоћним јамским грађама ван експлоатационог поља, настале измене у вези са корисником експлоатационог поља, као и подаци о обустављању радова.

Експлоатационо поље води се у катастру експлоатационих поља на име предузећа коме је дато експлоатационо право на том експлоатационом пољу.

Члан 65.

Министарство води и књигу исправа и евиденцију предузећа којима је дато експлоатационо право.

Књигу исправа сачињавају претиси решења о експлоатационом праву са свим предлозима које је тражилац експлоатационог права поднио уз захтев за добијање експлоатационог права, као и друге акте донете у вези са експлоатационим пољем.

Министар посебним прописом доноси правилник о вођењу евиденције и катастра експлоатационих поља.

III - РУДАРСКА МЕРЕЊА И РУДАРСКИ ПЛНОВИ

Члан 66.

Предузеће које врши експлоатацију минералних сировина, дужно је да организује обављање послова рударских мерења и да на основу извршених мерења израђује планове, односно карте, из којих се може утврдити стање рударских радова, њихов међусобни положај и положај рударских радова у односу на старе рударске радове, на објекте и воде на површини и на животну средину.

У оквиру послова рударских мерења предузећа је дужно да израђује одговарајућу графичку документацију која садржи податке о променама на површини терена и о стању рударских објеката у експлоатационом пољу.

Члан 67.

Предузеће које врши експлоатацију минералних сировина дужно је да за време извођења радова обезбеди:

- 1) ситуациони план - карту експлоатационог поља;
- 2) геолошку карту експлоатационог поља и његове околине са карактеристичним геолошким профилима;
- 3) план са уцртаном површинском ситуацијом и подземним просторима, односно површинским откопима;
- 4) планове појединачних јама, односно јамских и површинских откопа;
- 5) откопне и етажне планове свих јамских и површинских рударских радова;
- 6) планове енергетске мреже (електричне мреже, компримираног ваздуха и др.) водоводне мреже, као и јамских постројења, са основним техничким подацима;
- 7) планове проветравања јама;
- 8) хидролошке и тектонске планове за рударске објекте са великим притоком воде и сложеном тектоником.

Планови из става 1. тач. 4., 5. и 7. овог члана морају се допуњавати сваког месеца према напредовању рударских

радова, а планови из тач. 3, 6. и 8. само када настану промене. Ако се јамски радови изводе у близини старих радова или напуштенih делова јама, допуњавање планова врци се према потреби и у краћим роковима.

Планови се допуњавају и у краћим роковима кад се подземни радови изводе на подручју јамске ватре и акумулације воде, као и објеката на подручју из члана 11. овог закона.

У нове рударске планове морају се пренети сви детаљи из старијих рударских планова, као што су стари јамски отвори, стари радови и раседи, висинске коте и други детаљи.

Копије планова из става 1. тач. 3. до 8. овог члана предузеће је дужно да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана достави министарству.

Орган министарства доставиће предузећу копије планова у јануару сваке године, ради уношења у те копије измене и допуна извршених у плановима предузећа.

Ако предузеће не унесе измене и допуне у року од месец дана од дана пријема копија планова, орган министарства одредиће стручно лице које ће у копије планова унети измене и допуне планова на терет тог предузећа.

Члан 68.

Предузеће које врши експлоатацију нафте и земних гасова у току извођења радова мора обезбедити:

- 1) ситуациони план експлоатационог поља са назначењем свих истражних и експлоатационих бушотина и осталих уређаја;
- 2) геолошку карту експлоатационог поља и његове околине, са карактеристичним геолошким профилима;
- 3) шему експлоатационих објеката на нафтно-гасном пољу;
- 4) структурну карту са назначеним границама рубне воде;

5) податке и извештаје о бушењу, електрокаротажним мерењима, зацевљењу, перфорацији, освајању и мерењу динамичког и статистичког притиска, гасном фактору и свим осталим физичко-хемијским анализама колектора и флуида.

Члан 69.

Ситуациони план експлоатационог поља и сва рударска мерења и графичка приказивања рударских радова морају бити повезани са тачкама државне тригонометријске мреже.

Члан 70.

О свим извршеним рударским мерењима предузеће је дужно да води мерење књиге.

Мерење књиге морају бити оверене на начин утврђен прописима о оверавању пословних књига.

Члан 71.

Начин вршења рударских мерења, чувања оригинална планова и карата, израде рударских планова и њихове размере, као и вођење мерења мерења и интерног катастра непокретности рудника, ближе се одређује посебним прописом који доноси министар.

IV - ЗАШТИТНЕ МЕРЕ

Члан 72.

Ради заштите живота и здравља радника, рударско предузеће, дужно је:

- 1) благовремено провести све прописане мере заштите на раду;
- 2) правилником о заштити на раду уредити функционисање заштите и мера заштите на раду у складу са специфичностима и опасностима које се могу појавити;
- 3) организовати службу заштите на раду;
- 4) обезбедити радницима лична заштитна средства;
- 5) организовати службу за спасавање и ватрогасну службу и снабдети их потребном опремом.

За организовање службе заштите на раду, службе за спасавање и ватрогасне службе и провођење мера за њихово несметано и редовно функционисање одговоран је директор.

Члан 73.

Задатак службе заштите на раду је:

1) непосредна контрола провођења мера заштите на раду;

2)вођења евидентија о несрећним случајевима и професионалним оболењима у предузећу са навођењем узрока услед којих су они настали;

3) проучавање узрока и осталих генетских фактора несрећних случајева и професионалних оболења и давање предлога за предузимање мера и увођење метода рада које обезбеђују успешније сузбијање тих узрока;

4) праћење здравственог стања радника и давање предлога за побољшање здравствено-хигијенских услова при раду;

5) давање предлога директору предузећа и другим руководним органима предузећа ради предузимања мера за обезбеђивање заштите на раду;

6) давање стручног мишљења да ли главни, допунски и упрошћени рударски пројекти одговарају стандардима и прописаним мерама заштите на раду;

7) да израђује шестомесечно извештај о стању заштите на раду и да га доставља на разматрање надлежној рударској инспекцији и надлежним органима у предузећу;

8) примићење и других послова и овлашћења која су јој дата општим актом предузећа.

Службу заштите на раду врши потребан број лица одговарајућих струка са високом стручном спремом која имају најмање три године радног искуства у струци и положен стручни испит.

Изузетно, послове непосредне контроле провођења мера заштите на раду могу вршити и лица која имају вишу школу или средњу стручну школу одговарајућег смера, пет година радног искуства у струци и положен стручни испит.

Радник који руководи пословима службе заштите на раду мора испуњавати услове предвиђене у члану 93. овог закона и за рад службе заштите на раду и свој рад непосредно је одговоран директору предузећа.

Члан 74.

Послове службе за спасавање и ватрогасне службе врше радници који су за те послове посебно оспособљени.

Изузетно, два или више предузећа могу споразумно организовати заједничку службу за спасавање и ватрогасну службу ако то природа послана дозвољава, а не прети опасност од експлозивних и штетних гасова, паре и прашине, горских удура, подземних притисака и зарушавања, пожара, продора воде и житких материјала.

Предузећа из преходног става уговором уређују начин организовања ових служби и њиховог снабдевања потребном опремом.

На образложен захтев предузећа, републички орган управе надлежан за послове рударства, по прибављеном мишљењу рударске инспекције, може ослободити предузеће од обавезе организовања службе спасавања.

Предузеће није обавезно организовати властиту ватрогасну службу, ако то природа послана дозвољава, уколико те послове провери овлашћеном и оспособљеном предузећу које се тим пословима професионално бави.

Члан 75.

Директор предузећа дужан је повремено, а најмање два пута године, размотрити стање заштите на раду и рад службе заштите на раду, службе за спасавање и ватрогасне службе, и одредити потребне мере које се морају провести, о чему подноси извештај надлежном органу предузећа.

Члан 76.

За непосредно провођење мера заштите на раду одговорно је свако лице запослено у предузећу у оквиру делокруга свога рада.

Актом предузећа о заштити на раду одређује се делокруг рада лица из претходног става у провођењу мера заштите на раду и њихова лична одговорност за провођење тих мера.

Члан 77.

Предузеће је дужно обезбедити стални надзор над свим рударским радовима, постројењима, уређајима и инсталацијама, у свим смештама.

У јамама угроженим метаном или експлозивном прашином надзор над проветравањем мора бити сталан.

Члан 78.

Рударске радове у јами или на површини могу изводити предузећа која су регистрована за вршење тих послова и која испуњавају друге услове прописане овим законом. Решење о испуњењу услова из овог става доноси надлежно министарство.

Ако за потребе рударског предузећа у јами или на површини радове изводи једно или више других предузећа, пре отпочињања радова радници тих предузећа морају се упознати са прописима и мерама заштите на раду, опасностима које могу настати у току извођења радова, као и са провођењем мера заштите на раду.

Надзор над провођењем прописаних техничких норматива и мера заштите на раду, поред надзорног особља предузећа, извођача радова, врше и радници службе заштите на раду као и радници одговорајућих служби рударског предузећа за чије потребе се ти радови изводе.

Међусобне обавезе и односи предузећа из става 2. овог члана уређују се уговором.

Члан 79.

Уколико две или више јама, површинских копова или њихових делова имају заједничку улазну или излазну ваздушну струју транспорт или извоз, одводњавање и слично, предузеће ће актом о мерама заштите на раду одредити дужности и одговорности, као и лица за одржавање у исправном стању и провођење мера заштите на тим заједничким објектима.

Члан 80.

Сваки радник који заснује радни однос са предузећем мора се пре распоређивања на послове, односно радне задатке упознати са послом који ће обављати, прописима о мерама заштите у вези са послом и мерама заштите од пожара, са опасностима које могу настати у послу, као и са организовањем и провођењем заштите на раду у предузећу и има право захтевати од лица за то одређеног да га што искрпније упозна са опасностима посла, са правима, односно дужностима у вези са заштитом на раду и условима рада.

Радник који се први пут распоређује на рударске радове, мора се постепено, а најмање 15 дана, уводити у посао под непосредним надзором радника инструктора кога надлежно одговорно лице одреди и у том року не може бити ангажован на сталним пословима и задацима.

Радник који се премешта на друге послове и задатке мора се пре отпочињања рада упознати са радом, прописима и мерама заштите и опасностима које могу настати на тим пословима и задацима.

Сваки радник дужан је у току рада стално употребљавати и усавршавати своје знање из области заштите на раду.

Предузеће је дужно донети посебне програме за стицање знања из области заштите на раду према врсти послова и стручности радника.

Члан 81.

Предузеће је дужно организовати упознавање свих радника са прописима и мерама заштите на раду, као и са мерама провођења плана одбране и акције спасавања у случајевима изненадних улеса. У том циљу предузеће је дужно најмање једанпут годишње организовати семинаре

на којима ће се радници упознати са прописима о техничким мерама и мерама заштите на раду, као и са мерама провођења плана одбране и спасавања.

Предузеће је дужно путем стручне комисије најмање једанпут годишње проверавати познавање прописа о техничким мерама и о заштити на раду, као и плана одбране и акције спасавања у случајевима изложенадних удеса, код надзорног и техничког особљаја, палилаца мина, као и висококвалификованих и квалифицираних радника чији је рад непосредно везан за рударске радове.

Радници који не покажу задовољавајуће познавање прописа о техничким мерама и о заштити на раду, а нарочито о провођењу плана одбране и акције спасавања, не могу обављати послове док се поновним проверавањем не утврди да су овладали истим.

Члан 82.

Сваки радник у предузећу дужан је придржавати се прописаних техничких мера и мера заштите на раду.

Директор предузећа и друга одговорна лица за извођење рударских радова одређана актом о мерама заштите на раду, као и радник службе заштите на раду, имају право привремено одстрањити са тог посла радника који је извршио повреду неке од прописаних мера, којом се угрожава лична и колективна сигурност. Против радника који је одстрањен са посла одмах се покреће поступак за утврђивање повреда радних обавеза.

Члан 83.

Предузеће је дужно водити књигу рударског надзора, у коју се уносе наређења рударског инспектора издата на лицу места при вршењу надзора у руднику, у случају непосредне опасности по живот и здравље људи или веће материјалне штете.

У књигу рударског надзора уносе се и наређења лица овлашћених актом предузећа, а која се односе на мере заштите на раду и која су они издали на лицу места при прегледу радова.

Књига рударског надзора води се за сваку јаму, површински коп и објекте припреме минералних сировина посебно.

Члан 84.

У рударске подземне просторије и остале рударске објекте у којима се појављује метан и други запаљиви и експлозивни гасови, паре и прашине и у зоне опасности од експлозија на објектима који се налазе на нафтним и гасним пољима забрањено је уношење лако запаљивих материја, прибора за пушчење или других средстава која могу изазвати пожар, упалу или експлозију.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, у рударске подземне просторије, као и остале рударске објекте, могу се уносити и користити апарати за заваривање само под условима и на начин утврђен посебним прописима.

Запослени који рукује магацином, складиштем или руководи превозом и преносом експлозивних средстава или обавља послове минирања, као и друга лица у руднику која по било ком основу долазе у складишне просторије или помажу при превозу и преносу експлозивних средстава и минирању, морају се придржавати прописаних мера заштите на раду и мера заштите од пожара.

Одговорни руководиоци и други запослени који учествују у технолошком процесу и обављају стручне послове заштите на раду дужни су да спроводе и контролишу спровођење мера заштите на раду и мера заштите од пожара које се односе на заштиту од опасности од упале и експлозије метана, других опасних гасова, паре и прашине или од агресивне минералне прашине, јонизирајућих зрачења, силикозе, провале воде, горских удара или пожара.

Министар ће посебним прописима донети правилнике о техничким мерама и мерама заштите на раду при: рударским подземним и површинским радовима; превозу људи и материјала окнima рудника; руководњу експлозивним средствима и минирању у рударству; истраживању и експлоатацији нафте и земних гасова и правилнике за

електрична постројења у рудницима са подземном експлоатацијом и на надземним местима угрожених од експлозивних смеса.

У погледу мера заштите на раду, које нису уређене овим законом и прописима донесеним на основу њега, примењују се одредбе Закона о стандардизацији, Закона о заштити на раду, Закона о заштити од пожара, Закона о заштити животне средине, као и прописа донесених на основу тих закона.

Члан 85.

При извођењу рударских радова предузеће је дужно предузети и мере потребне за заштиту живота и здравља грађана, као и обезбеђење имовине, према важећим прописима.

Корисници и власници замељишта и објеката на експлоатационом пољу као и остали грађани дужни су се придржавати мера заштите предузећа, које се односе на кретање и рад на експлоатационом пољу.

Члан 86.

Сваки радник у предузећу је дужан неодложно најкрајим путем известити одговорног радника о свакој појави опасности при извођењу рударских радова, а нарочито о појави експлозивних запаљивих, загушљивих и отровних гасова, о провали воде, појави ватре, упале и експлозије гаса, паре и прашине, горском удару или другим појавама које могу угрозити сигурност људи и имовине.

О појавама из претходног става предузеће је дужно неодложно најкрајим путем известити министарство - рударску инспекцију.

Члан 87.

Предузеће је дужно одмах најкрајим путем известити министарство - рударску инспекцију и орган управе надлежан за унутрашње послове о сваком смртном случају, групној повреди, тешкој повреди на раду и удесу у предузећу.

Члан 88.

Предузеће је дужно пружити помоћ суседном предузећу чим сазна да је код тог предузећа дошло до удеса (експлозије, пожара, прваче воде и слично) при коме су угрожени животи радника.

На позив рударског инспектора или угроженог рударског предузећа дужно је друго рударско предузеће пружити помоћ угроженом предузећу.

Рударска предузећа из ст. 1. и 2. овог члана нису дужна пружити помоћ једино ако њихове скиле за спасавање не би смеле да се удаље због постојећих опасности у својим предузећима.

Члан 89.

У случају удеса, акцијом спасавања руководи радник са посебним овлашћењима и одговорностима у предузећу, који је одговоран за техничке послове, ако актом о заштити радника на раду предузећа није одређен други радник.

Надлежни рударски инспектор може одредити другог радника за руководење акцијом спасавања или може преузети сам ту акцију, ако нађе да предузето руководење није довољно стручно и ефикасно.

Члан 90.

У случају удеса већих размера или са тежим последицама у предузећу надлежни орган може на захтев руководиоца акције за спасавање наредити и спровести мобилизацију потребне радне снаге, превозних средстава и ватрогасних организација уз накнаду трошкова од стране угроженог предузећа.

Члан 91.

У случају опасности за предузеће власници и корисници замељишта дужни су дозволити да се на њиховом замељишту изврше неодложни радови ради отклањања те опасности.

Предузеће је дужно накнадити штету причинујену радовима из претходног става.

V - СТРУЧНА СПРЕМА РАДНИКА КОЈИ РУКОВОДЕ ТЕХНИЧКИМ ПОСЛОВИМА

Члан 92.

Послове надзорника у рударским објектима може обављати радник који има најмање средњу школску спрему одговарајуће струке, две године радног искуства и положен стручни испит.

Послове пословође у рударским објектима, може обављати радник који је најмање две године обављао послове надзорника у одговарајућем објекту.

Члан 93.

Послове техничког руковођења у рударском предузећу може обављати радник који има:

1) завршен одговарајући технички факултет или високу техничку школу, три године радног искуства и положен стручни испит;

2) завршен први степен техничког факултета или високе техничке школе, односно вишу техничку школу, четири године радног искуства и положен стручни испит;

3) завршени средњу школу одговарајуће струке, положен стручни испит и пет година радног искуства, само у објектима који нису угрожени метаном или експлозивном прашином, гасовима и парама.

Члан 94.

Послове главног техничког руковођења у рударском предузећу, које се бави експлоатацијом минералних сировина, може обављати радник који испуњава услове из члана 93, тачка 1. овог закона и који је најмање три године вршио послове техничког руковођења у јами, површинском кону, објекту за припрему минералних сировина, служби заштите на раду, служби развоја или пројектовања.

Члан 95.

Послове главног техничког руковођења у рударским предузећима, која се бави експлоатацијом нафте и гаса, може обављати радник који испуњава услове из члана 93, тачка 1. овог закона и које је најмање три године вршио послове техничког руковођења објектом експлоатације нафте и гаса.

Члан 96.

Послове јамског мерења, односно мерења на површинским коповима може обављати радник који је завршио средњу школу одговарајуће струке, који има две године радног искуства и положен стручни испит.

Члан 97.

Послове из члана 92. до 96. овог закона могу у објектима који су угрожени метаном или опасном и експлозивном прашином, гасовима и парама обављати само радници који су најмање три године провели у објектима угроженим метаном, односно опасном и експлозивном прашином, гасовима и парама.

Изузетно послове из претходног става могу обављати и радници који су провели најмање четири године у рудницима, од чега најмање две године у објектима угроженим метаном или опасном и експлозивном прашином, гасовима и парама.

Члан 98.

Под школама и факултетима одговарајуће струке за обављање послова из чл. 92, 93. и 96. овог закона, подразумевају се, у смислу овог закона, школе односно факултети и то:

1. за послове надзора и техничког руковођења рударским подземним и површинским експлоатационим и истражним радовима, масовним минирањем, службом проветравања, службом заштите на раду и службом спасавања, завршена средња рударска школа, односно факултет експлоатационог смера;

2. за послове надзора и техничког руковођења објектима обогађивања и оплемењивања минералних сировина, завршена рударска школа - прераде минералних сировина

или експлоатационог смера, или машинска, технолошка или хемијска средња школа, односно факултет;

3. за послове надзора и техничког руковођења дубинским бушењем експлоатацијом и истраживањем нафте и гаса, завршена средња рударско-геолошка или рударско-нафтна школа, односно факултет;

4. за послове надзора и техничко руковођење електротехничком службом односно машинском службом, радионицама за одржавање, завршена електротехничка, машинска или рударско-машина средња школа, односно факултет;

5. за послове самосталног мераџа и руковођења службом мерења, завршена средња геодетска, средња рударска школа, односно рударски или геодетски факултет;

6. за послове надзора и техничко руковођење грађевинско-монтажним и другим специфичним радовима, завршена средња грађевинска, средња машинска или средња електротехничка школа, односно факултет;

7. за послове надзора и техничко руковођења на каменоломима и објектима прераде камена, завршена средња рударска школа, или средња грађевинска школа.

Члан 99.

Под радним искуством у смислу одредаба чл. 92, 93, 95. и 96. овог закона сматра се искуство по завршеној школи и то на пословима одговарајућег занимања у рударству, а под радним искуством за техничко и руковођење електро-машином, односно машинском службом и техничко руковођење грађевинско-монтажним или другим специфичним радовима искуство по завршеној школи и то на одговарајућим пословима у рударству.

Члан 100.

Стручни испити прописани овим законом полажу се пред комисијом коју образује министарство.

Изузетно од одредби из претходног става, стручни испит за послове из члана 92. став 1. овог закона полаже се пред комисијом коју образује рударско предузеће у којем је запослен кандидат који полаже испит, а Председнице испитне комисије именује министарство.

Трошкове полагања стручног испита сноси рударско предузеће у коме кандидат има својство радника.

Члан 101.

Стручни испити предвиђени у чл. 92, 93. и 96. овог закона полажу се по програмима и на начин који прописује министар.

VI - РУДАРСКА ИНСПЕКЦИЈА

Члан 102.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донесених за њихово спровођење врши министарство преко рударских инспектора.

Члан 103.

Послове рударског инспектора може обављати лице које има високу школску спрему рударске струке експлоатационог смера, електро струке електро-енергетског смера и машинске струке производног смера, радно искуство од најмање пет година на пословима техничког руковођења експлоатације минералних сировина и положен стручни испит.

Рударски инспектор који врши надзор над рударским објектима који су угрожени експлозивним и запаљивим смесама гасова, паре и прашине, мора имати поред услова из става 1. овог члана и најмање три године радног искуства у струкци на објектима угроженим експлозивним и запаљивим смесама гасова, паре и прашине.

Члан 104.

У вршењу надзора над применом мера заштите на раду у рударским објектима, рударски инспектор има у свему овлашћења и дужности инспектора рада, предвиђене Законом о заштити на раду.

Предузеће је дужно да омогути инспектору улазак у пословне и погонске пројекторије, узимање узорака минералних

сировина и погонског материјала у циљу испитивања, као и обезбеђивања других доказа.

Члан 105.

Рударски инспектор је овлашћен и дужан да нарочито проверава:

1) да ли се при извођењу рударских радова примењују прописане мере и нормативи заштите на раду и прописи о безбедности грађана и непокретне и покретне имовине;

2) да ли се експлоатација минералних сировина врши на основу решења о давању експлоатационог права и сагласно том акту;

3) да ли се експлоатација врши на нивоу параметара из рударског пројекта у погледу степена искоришћености утврђених резерви минералних сировина и њиховог квалитета;

4) да ли се при извођењу рударских радова у свему примењују технички прописи који се односе на те радове;

5) да ли се истовремено са експлоатацијом минералних сировина врше истраживања ради обнављања рудног блага;

6) да ли стање рударских објеката у јами и на површини одговара техничким прописима и да ли је изградња ових објеката изиршена према пројектима;

7) да ли се рударски радови на припреми и експлоатацији изводе по годишњем плану тих радова;

8) да ли се врше прописана рударска мерсна, да ли се правилно израђују и редовно допуњују рударски планови и остала документација потребна за правилно техничко извођење рударских радова, као и да ли се уредно воде мрни књиге;

9) да ли запослени испуњавају прописане услове за рад на пословима на које су распоређени и да ли су способљени за послове на којима раде за које је прописана обавеза способљавања;

10) да ли предузеће, врши транспорт, усклађиштења и руковање експлозивним материјалом и течним горивом на прописани начин;

11) да ли је обим припремних радова као и радова на откопавању откривке на површинским коповима у складу са пројектом;

12) да ли се запуњавање откопаних простора при подземној експлоатацији врши у складу са пројектом методе откопавања.

Рударски инспектор је овлашћен да нареди:

1) да се утврђене неправилности и недостаци отклоне у року који он одреди;

2) да се обустави даљи рад на рударском објекту или на одређеном радном месту, ако:

а) у одређеном року вису отклоне утврђене неправилности и недостаци;

б) се радови на експлоатацији врше без одобрења за извођење радова или се не врше према техничкој документацији на основу које је издато одобрење;

в) утврди недостатке који представљају непосредну опасност по живот и здравље људи или опасност по имовину.

Поред предузимања мера из става 1. овог члана, инспектор је овлашћен и да:

1) одреди мере обезбеђења у случају опасности за живот и здравље људи или за безбедност имовине;

2) поднесе пријаву надлежном органу за покретање одговарајућег поступка ако појреда прописа представља прекрај, привредни преступ или кривично дело;

3) обавести други орган ако постоје разлози за предузимање мера за које је тај орган надлежан.

Предузеће коме је решењем наложено отклањање недостатака и неправилности у смислу става 2. тачка 1. овог члана дужно је да по њиховом отклањању о томе обавести рударског инспектора у року одређеном решењем, који не може бити дужи од осам дана.

Члан 106.

Рударска инспекција даће налог за обављање ванредног прегледа рударског објекта у предузећу, оманитену стручној институцији или заводу, уколико исти није подело предузеће; након претриљење хаварије; након упаде и експлозије смесе гаса, паре и прашине; после великих поправки и преправки. Трошкове ванредног прегледа споси предузеће за које се обавља ванредни преглед.

Рударски инспектор може наредити да се спроведе и мера заштите на раду која није прописана уколико се том мером отклања опасност по живот и здравље људи.

Члан 107.

Предузеће у коме се догоди смртни или групни несрећни случај, дужно је да о томе одмах обавести рударску инспекцију.

Рударски инспектор дужан је да одмах на лицу места испита узрок смртник и групник несрећних случајева, као и да нареди мере које се без одлагања морају предузети и да у најкраћем року поднесе надлежним органима образложени извештај са мишљењем о узрочима несреће.

Члан 108.

Против решења рударског инспектора може се изјавити жалба министарству у року осам дана од дана пријема решења.

Жалба на решење рударског инспектора не одлаже његово извршење ако је наложена забрана или би због одлагања извршења претила непосредна опасност по живот или здравље људи или у већој мери по имовину.

Члан 109.

Рударски инспектор дужан је да изврши инспекцијски преглед рударских радова и објеката пајмање једанпут годишње, а рударских објеката угрожених метаном и опасном угљеном прашином, пајмање једанпут у шест месеци.

Члан 110.

Рударски инспектор је дужан да чува као службену тајну све податке које је сазнао у обављању послова надзора, а који су прописана и актима предузећа утврђени као пословна тајна.

VII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 111.

Ко организује спровођење штрајка у јамским просторијама или другим објектима и просторима супротно одредбама члана 61. и 62. овог закона казниће се за кривично дело затвором од једне до пет година.

Члан 112.

Новчаном казном од 50.000 нових динара до 100.000 нових динара казниће се за привредни преступ предузеће ако:

1) врши експлоатацију минералних сировина без прибављања акта о давању дозволе за коришћење, односно експлоатационог права (чл. 14.);

2) изводи рударске радове без одговарајуће техничке документације и без одобрења надлежног органа (чл. 31, 40, и 42.);

3) отпочне са коришћењем објекта, просторија и уређаја пре него што прибави употребну дозволу (чл. 45.);

4) земљиште не приведе првобитно или некој другој намени, у свему према пројекту рекултивације земљишта (чл. 55.);

5) у јamu са метаном или другим запаљивим гасом или опасном угљеном прашином или у објекат на нафтном и гасном пољу лине унесе лако запаљиву материју или друге ствари чије је уношење у такву јamu, односно објекат забрањено (чл. 84. став 1. овог закона);

6) лица које рукује магацином, складиштем или руководи препослом и препослом експлозивних средстава или обавља послове минирања, као и друга лица у руднику која по било ком основу долазе у ове просторије или помажу при превозу и преносу експлозивних средстава у минирању, се

не придржава прописаних мера заштите на раду и мера заштите од пожара (члан 84, став 3. овог закона);

7) не врши спровођење и контролу спровођења прописаних мера заштите на раду, које се односе на заштиту од упале и експлозије метана, других опасних гасова, паре и прашине, или од агресивне минералне прашине, јонизујућих зрачења, провале воде, горских ударе или пожара (члан 84, став 4. овог закона);

8) при изврши ревизију рударског пројекта не примени или неправилно примене утврђене податке о сировинској основи, прописане мере заштите на раду, стандарде, техничке нормативе као и норме квалитета (члан 35, став 2. овог закона);

9) не изврши ревизију рударског пројекта сагласно одредбама овог закона (члан 37. овог закона);

10) не изврши технички преглед рударског објекта сагласно одредбама овог закона (члан 47. овог закона).

За радњу из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу новчаном казном од 5.000 нових динара до 10.000 нових динара.

Члан 113.

Новчаном казном од 10.000 нових динара до 100.000 нових динара казниће се за приредни преступ предузеће, ако:

1) не обезбеђује оптимално-техноекономско исконочавање лежишта минералних сировина у складу са ревидованим пројектом и ако се не придржава прописа о заштити на раду или других прописа о заштити здравља радника у рударству, као и мера заштите за безбедност грађана и имовине (члан 9.);

2) без прописане сагласности експлоатише минералне сировине на подручју на коме је за ове радове потребна посебна сагласност (члан 11.);

3) не пријави у одређеном року почетак експлоатационих радова (члан 43.);

4) не поступи у складу са чл. 53, 54, 62. став 1. и 88. овог закона;

5) нема рударске планове или их редовно не допуњава (члан 67.);

6) не организује обављање послова заштите на раду, противпожарне заштите и спасавања или се не снабде потребном опремом и не организује послове заштите животне средине (чл. 72, 73. и 74.);

7) не води книгу рударског надзора (члан 83.);

8) настави са извођењем радова по пријему решења о забрани њиховог извођења пре него што отклони утврђене неправилности и недостатке (члан 105, став 2. тачка 2.);

9) не обезбеди стални надзор (члан 77. став 1. и став 2.);

10) на послове техничког руковођења распореди лице које не испуњава прописане услове (чл. 92. до 97.).

За радњу из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу новчаном казном од 1.000 нових динара до 10.000 нових динара.

Члан 114.

Новчаном казном од 500 нових динара до 10.000 нових динара казниће се за прекршај предузеће ако:

1) у прописаном року не донесе годишњи план радова за отварање и експлоатацију минералних сировина (члан 32. став 2.);

2) у одређеном року не обавести надлежне органе о обустави радова или појави опасности при извођењу рударских радова или о смртном или групном несрећном случају (члан 52. став 1. и 2, члан 86. и члан 87.);

3) не омогући рударском инспектору улазак у пословне и погонске просторије или разгледање планова, извештаја и друге документације о стању рударских радова, или ако на други начин омета рударског инспектора у вршењу инспекцијског надзора (члан 104. став 2.);

4) по отклањању недостатака и неправилности о томе не обавести рударског инспектора у одређеном року (члан 105. став 4.);

5) не поступи по решењу рударског инспектора (чл. 105. став 2. тачка 1.).

За радњу из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу новчаном казном од 50. нових динара до 1.000 нових динара.

Члан 115.

Новчаном казном од 50 нових динара до 1.000 нових динара, казниће се за прекршај грађанин и запослен у предузећу ако врши испирање племенитих метала из речних наноса без одобрена надлежног органа или ако исправе количине племенитих метала не преда Народној банци Републике Српске (члан 15.).

Члан 116.

Новчаном казном од 100 нових динара казниће се за прекршај, на лицу места предузеће ако не спровodi мере заштите на раду у смислу одредбе члана 75, 80, 81 и 85. став 1. овог закона.

За радњу из става 1. овог члана казниће се на лицу места и одговорно лице у предузећу новчаном казном од 10 нових динара.

Новчаном казном од 10 нових динара казниће се за прекршај на лицу места физичко лице и лице запослено у предузећу ако не спровodi мере заштите на раду у смислу одредбе члана 85. став 2, 91. и 76. став 1. овог закона.

Новчану казну из става 1. 2. и 3. овог члана изриче и наплаћује рударски инспектор на лицу места.

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 117.

Предузећа, друга правна лица, радње и физичка лица којима је до дана ступања на снагу овог закона издато одобрење за експлоатацију минералних сировина могу наставити са експлоатацијом минералних сировина под условима утврђеним тим одобрењем, најдуже годину дана од дана ступања на снагу овог закона, односно годину дана по престанку непосредне ратне опасности или ратног стања, изузев примене обавеза утврђених чланом 55. (рекултивација) и чланом 60 (рента) овог закона.

Примена обавеза из члана 55. (рекултивација) овог закона почиње по прибављеном одобреном пројекту рекултивације и формирањем фонда за рекултивацију при општинама, а из члана 60. (рента) овог закона почиње даном ступања на снагу овог закона.

По истеку рока из става 1. овог члана предузећа могу наставити експлоатацију минералних сировина под условом да добију дозволу за коришћење за експлоатацију тих минералних сировина, с тим што се раније издато одобрење за експлоатацију са документацијом на основу које је то одобрење издато сматра и решењем о давању експлоатационог права из члана 19. овог закона.

У случају из става 3. овог члана рударски радови се могу наставити на основу већ издатог одобрења за извођење рударских радова.

Члан 118.

До доношења прописа из члана 28, 34, 50, 65, 71, 84. и 101. овог закона примењиваће се:

1. Правилник о садржини дугорочних програма и рударских пројеката ("Службени лист СРБиХ", број 28/79);

2. Правилник о испирању племенитих метала из речних наноса ("Службени лист СРБиХ", број 24/78);

3. Правилник о вођењу збирке исправа и катастра истражних простора и експлоатационих поља ("Службени лист СРБиХ", број 24/78);

4. Правилник о полагању стручних испита радника за одређене послове у области рударства ("Службени лист СРБиХ", број 2/82);

5. Правилник о техничким прописима о рударском мерењу, мерачким книгама и рударским плановима ("Службени лист СРБиХ", број 45/60);
6. Правилник о техничким мерама и заштити на раду при рударским подземним радовима ("Службени лист СФРЈ", број 11/67);
7. Правилник о престанку важења Правилника о техничким мерама и заштити на раду при рударским подземним радовима ("Службени лист СФРЈ", број 31/91);
8. Правилник о техничким мерама и о мерама заштите на раду при превозу људи и материјала окнами рудника ("Службени лист СФРЈ", број 6/67);
9. Правилник о техничким нормативима при превозу људи и материјала окнами рудника ("Службени лист СФРЈ", број 18/92);
10. Правилник о техничким мерама и заштити на раду при раду на површинским откопима угља, металних и неметалних сировина ("Службени гласник СФРЈ", број 32/64);
11. Правилник о техничким нормативима за машине са дизелским моторима који се употребљавају при подземним рударским радовима у неметанским јамама ("Службени лист СФРЈ", број 66/78);
12. Правилник о мерама заштите на раду при подземној експлоатацији камене соли ("Службени лист СФРЈ", број 15/67);
13. Правилник о техничким нормативима за рударске радове при истраживању и експлоатацији лежишта камене соли ("Службени лист СФРЈ", број 8/79);
14. Правилник о мерама заштите при руковању експлозивним средствима и минирању у рударству ("Службени лист СФРЈ", број 9/67);
15. Правилник о техничким нормативима при руковању експлозивним средствима и минирању у рударству ("Службени лист СФРЈ", број 26/88 и 63/88);
16. Правилник о заштити на раду при изради експлозива и барута и манипулисању експлозивима и барутима ("Службени лист СФРЈ", број 55/69);
17. Правилник о заштитним мерама при руковању експлозивима и лагумашу (минирању) у рудницима и каменоломима, као и при другим радовима ("Службени лист ФНРЈ", број 98/49);
18. Правилник о техничким нормативима за изградњу јамских магацина експлозивних средстава у рудницима са подземном експлоатацијом минералних сировина ("Службени лист СФРЈ", број 12/88);
19. Правилник о техничким нормативима и условима за пројектовање и извођење електричних постројења у просторијама у којима се ради са експлозивима ("Службени лист СФРЈ", број 17/74);
20. Правилник о техничким нормативима за заштиту од статистичког електрицитета ("Службени лист СФРЈ", број 62/73);
21. Правилник о техничким нормативима за подземну експлоатацију угља ("Службени лист СФРЈ", број 4/89, 45/89, 3/90 и 54/90);
22. Правилник о техничким мерама за превоз транспортерима са траком у рударству ("Службени лист СФРЈ", број 5/83 и 12/74);
23. Правилник о техничким нормативима при превозу људи у рудницима са подземном експлоатацијом минералних сировина хоризонталним и косим просторијама ("Службени лист СФРЈ", број 24/89);
24. Правилник о техничким нормативима за подземну експлоатацију минералних сировина метала и неметала ("Службени лист СФРЈ", број 24/91);
25. Правилник о техничким нормативима при истраживању и експлоатацији нафте, замених плинова и слојних вода ("Службени лист СФРЈ", број 43/79, 41/81 и 15/82);
26. Правилник о техничким мерама и о заштити на раду при истраживању и експлоатацији нафте и замених плинова дубинским бушотинама ("Службени лист СФРЈ", број 14/67);
27. Правилник о техничким прописима за електрична постројења у рудницима са подземном експлоатацијом ("Службени лист ФНРЈ", број 10/62 и СФРЈ, број 9/64 и 16/67);
28. Правилник о техничким нормативима за електрична постројења, уређаје и инсталације у рудницима са подземном експлоатацијом ("Службени лист СФРЈ", број 21/88 и 90/91);
29. Правилник о електричним постројењима на надземним местима угроженим од експлозивних смеши ("Службени лист СФРЈ", број 17/67);
30. Правилник о техничким нормативима за истраживање, добивање и припрему нуклеарних минералних сировина ("Службени лист СФРЈ", број 39/85 и 40/86);
31. Правилник о техничким нормативима за припрему сировина - руда обовојених метала ("Службени лист СФРЈ", број 36/79);
32. Правилник о техничким нормативима за површинску експлоатацију лежишта минералних сировина ("Службени лист СФРЈ", број 4/86 и 62/87);
33. Правилник о техничким нормативима за површинску експлоатацију архитектонско-грађевинског камена (украсног камена), техничког камена, шљунка и песка, те за прераду архитектонско-грађевинског камена ("Службени лист СФРЈ", број 11/86);
34. Правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду у каменоломима и цигланама као и код вађења глине, песка и шљунка ("Службени лист ФНРЈ", број 69/48);
35. Општи правилник о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду ("Службени лист ФНРЈ", број 16/47, 18/47 и 36/50);
36. Правилник о мерама и нормативима заштите на раду на оруђу за рад ("Службени лист СФРЈ", број 18/91);
37. Правилник о средствима личне заштите на раду и личној заштитној опреми ("Службени лист СФРЈ", број 35/69);
38. Правилник о техничким нормативима за електрична постројења и уређаје у рудницима са површинском експлоатацијом минералних сировина ("Службени лист СФРЈ", број 66/87);
39. Правилник о заштитним мерама против опасности од електричне струје у радним просторијама и радилицама ("Службени лист ФНРЈ", број 107/47);
40. Правилник о заштити на раду при коришћењу електричне струје ("Службени лист СРБиХ", број 34/88);
41. Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пожара ("Службени лист СФРЈ", број 74/90);
42. Правилник о техничким мерама за погон и одржавање електроенергетских постројења ("Службени лист СФРЈ", број 19/68);
43. Правилник о техничким прописима и громобранима ("Службени лист СФРЈ", број 13/68);
44. Правилник о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења од пренапона ("Службени лист СФРЈ", број 7/71 и 47/76);
45. Правилник о опреми и поступку за пружање прве помоћи и о организовању службе спасавања у случају незгоде на раду ("Службени лист СРБиХ", број 38/86);
46. Правилник о начину и поступку утврђивања и оверавања резерви минералних сировина и подземних вода ("Службени лист СРБиХ", број 24/90);
47. Упутство о начину вођења свиденије о извршеним инспекцијским прегледима ("Службени лист СРБиХ", број 29/82);
48. Правилник о начину и поступку вршења периодичних прегледа и испитивања средстава рада,

опреме, радних и помоћних просторија у области заштите на раду ("Службени гласник Републике Српске", број 10/94);

49. Правилник о вођењу евиденција, чувању исправа и садржају годишњег извештаја из области заштите на раду ("Службени лист СРБиХ", број 2/91);

50. Правилник о условима за утврђивање радних места са посебним условима рада и лекарским прегледима радника на тим радним местима ("Службени лист СРБиХ", број 2/91);

51. Правилник о поступку скраћивања радног времена на радним местима са посебним условима рада ("Службени лист СРБиХ", број 2/91);

52. Наредба о одређивању скраћеног редовног радног времена за извесне послове у рударству ("Службени лист ФНРЈ", број 31/49);

53. Правилник о условима које у погледу кадрова и техничке опреме морају испуњавати организације које врше периодичне прегледе и испитивања из области заштите на раду ("Службени гласник Републике Српске", број 9/94).

Прописи из претходног става, за које су донесени технички нормативи и стандарди, као и одредбе техничких норматива и стандарда из претходног става, примењују се само у делу који се односи на мере заштите на раду.

Члан 119.

Радници затечени на радним местима из члана 73. став 2. и чл. 92, 93. и 96, а немају одговарајућу школску спрему, могу и даље обављати ове послове ако имају најмање осам година радног искуства у струци на тим пословима и положен стручни испит.

Члан 120.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о рударству (пречишћен текст "Службени лист СРБиХ", број 4/84 и 20/88.).

Члан 121.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Председник
Народне скупштине,
Мр. Момчило Крајишић, с.р.

152

На основу става 2. тачке 2. Амандмана XXXV на Устав Републике Српске, председник Републике, доноси

УРЕДБУ СА ЗАКОНСКОМ СНАГОМ О ДОПУНИ ЗАКОНА О ПРИМЕНИ ЗАКОНА О ПРОМЕТУ НЕПОКРЕТНОСТИ ЗА ВРЕМЕ ТРАЈАЊА НЕПОСРЕДНЕ РАТНЕ ОПАСНОСТИ ИЛИ РАТНОГ СТАЊА

Члан 1.

У члану 2. Закона о примени закона о промету непокретности за време трајања непосредне ратне опасности или ратног стања ("Службени гласник Републике Српске", број: 1/94 - посебно издање), иза става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

"Изузетно, дозвољена је замена непокретности у приватној својини грађана на територији Републике Српске за непокретности на другим територијама, под условом да су власници из Републике Српске у поседу тих непокретности".

Члан 2.

Ова уредба са законском снагом ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-920/95
17. маја 1995. године

Председник
Републике Српске,
Др. Радован Карадић, с.р.

153

На основу члана 80. став 1. тачка 5. Устава Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 21/92) и члана 1. Закона о помиловању ("Службени гласник Републике Српске", број: 32/94 и 2/95), председник Републике, донео је

ОДЛУКУ О ПОМИЛОВАЊУ ОСУЋЕНИХ ЛИЦА

Члан 1.

1. Потпуно се ослобађа од даљег издржавања казне затвора са 19. јуном 1995. године.

1) Станишић (Љубисава) Милене, из Сарајева.

2. Правоснажно изречена казна затвора замењује се условном осудом:

1) Поповић (Бранка) Игњат, из Шамца, којом му се утврђена казна затвора у трајању од 1 године, замењује условном осудом са временским проверавањем од 2 године.

2) Копић (Мустафе) Салко, из Теслића, којом му се утврђена казна затвора у трајању од 1 месец са временским проверавањем од 6 месеци.

3) Поповић (Мирка) Радослав, из Теслића, којом му се утврђује казна затвора у трајању од 4 месеца са временским проверавањем од 1 године.

3. Ослобађају се од даљег извршења правоснажно изречене казне затвора:

1) Радумило (Димитрија) Митар, из Мркоњић Града, у трајању од 2 године и 6 месеци - са 8 година на 5 година и 6 месеци.

2) Ковачевић (Благоја) Бранко, из Челинца, у трајању од 2 године и 6 месеци - са 8 година на 5 година и 6 месеци.

3) Самарџић (Илије) Зоран, из Билеће, у трајању од 4 године и 6 месеци - са 11 година и 3 месеца на 6 година и 7 месеци.

4) Самарџић (Илије) Неђо, из Билеће, у трајању од 2 године - са 6 година на 4 године.

5) Брчић (Божа) Никола, из Билеће, у трајању од 4 године - са 10 година и 6 месеци на 6 година и 6 месеци.

6) Стојановић (Павла) Лазар, из Србија, у трајању од 1 године - са 4 године и 9 месеци на 3 године и 9 месеци.

7) Мушан (Паја) Стипо, из Бањалуке, у трајању од 3 месеца - са 1 године и 6 месеци на 1 годину и 3 месеца.

8) Злојутро (Владимира) Душанка, из Приједора, у трајању од 1 године - са 3 године на 2 године.

9) Џуњак (Јована) Драгомир, из Приједора, у трајању од 1 године и 6 месеци - са 7 године на 5 година и 6 месеци.

10) Стојановић (Сава) Миленко, из Бијељине, у трајању од 9 месеци - са 2 године на 1 годину и 3 месеца.

11) Милићевић (Косте) Душан, из Билеће, у трајању од 1 године и 6 месеци - са 5 година на 3 године и 6 месеци.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1189/95
22. јуна 1995. године

Председник
Републике Српске,
Др. Радован Карадић, с.р.

На основу члана 30. став 3. Закона о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 15/92) Влада Републике Српске, доноси